

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

CXLII. Notitia iudicati pro monasterio sancti Petri Rodensis in dioecesi
Gerundensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

Tunc interrogaverunt ipse suprascriptus Pandulfus Dux & Marchio cum suprascriptis Comitibus & cum suprascriptis bonis hominibus & cum suprascriptis iudicibus ipsum Iohannem Episcopum sanctæ Pinnenis Ecclesiæ si fuisset veritas quod ipsum monasterium suprascriptum & ipsa suprascripta abbatia pertineret ad ipsum suum episcopium. At ubi respondebat ipse suprascriptus Iohannes Episcopus sanctæ Pinnenis Ecclesiæ cum Berardo Advocato suo dicens: Ego renuntiavi & renuntio de omni ipsa suprascripta abbatia de sancta Trinitate & de ipsius monasterij castellis, omnia & in omnibus qualiter ad ipsam abbatiam & ad ipsa monasteria de sancta Trinitate pertinent vel pertinere debent, in integrum, sive de casis, sive casalibus seu colonicibus, pratis, pascuis, campis, silvis, ripis, ripinis, aquis, aquamolinis, seu decursibus vel ubilibet aquarum, seu de cartulatis vel de prestandariis, omnia & in omnibus ubi & ubi omnia & in omnibus & ipsa monasteria de ipsa abbatia in integrum renuntiavi Hilderico Abbati & Alberico advocato suo quod non pertinisset ad ipsum suum episcopium & nec illi nec ulli suorum posterorum inde possimus causationem imponere, nec contra te Hildericum Abbatem, nec contra ullum de posteris vel successoribus tuis, nec contra ipsam abbatiam, nec contra ipsum suprascriptum monasterium, neque per præceptum de parte Domni Imperatoris, nec per iudicatum, nec per ullum renuntium, nec per ullum scriptum monimnis, nec per nos nec per ullum de posteris vel successoribus meis, ut non possimus & non debeamus ullo vel quoquo tempore causationem imponere, quia nobis nunquam pertinuit nec pertinere debuit, nec & ad ipsum episcopium Pinnenis Ecclesiæ unquam pertinet. Sic tibi dico & abrenuntio. Excepto ipsam cattam de Breliano, quam ego habeo diebus vitæ meæ, & post nostrum transitum d. beat reverti & recedere ad ipsum suprascriptum monasterium. Nam suprascriptam abbatiam & jam omnia & in omnibus de ipso monasterio suprascripto abrenuntiavi tibi Hilderico Abbati & posteris successoribus tuis & Alberico Advocato tuo & ipsi monasterio & ipsi abbatie de sancta Trinitate. Tunc iudicaverunt ipse Dux & Marchio & Comes & iudices & boni homines quod Iohannes Episcopus sanctæ Pinnenis Ecclesiæ se inde quietaret, & Hildericus Abbas hoc obtineret in securitate, & ipsa suprascripta abbatia & monasterium sit in securitate & in pace sicut superius iudicavimus & diximus quod jam antea fuerat iudicatum & scriptum. Et ex suprascriptorum dicto, videlicet Marchionis & iudicum & bonorum hominum, scripsi ego Iohannes Notarius in anno ab incarnatione Domini nostri Iesu Christi dccccxvii. & imperante Domino Ottone divina ordinante providentia Imperatore Augusto anno imperij eius in Christi nomine vii. mense Februario per Indictionem x. in villa Mariani die mense suprascripto feliciter. Pandulfus Dux & Marchio ibi fuit. Lupo Comes ibi fuit. Suppo ibi fuit. Longini ibi fuit. Abus Longini ibi fuit. Transarico ibi fuit. Ilderico ibi fuit. Arderado ibi fuit.

CXLII.

Notitia iudicati pro monasterio sancti Petri Rodensis in diocesi Gerundensi.

VOx legum iure decrevit & auctoritas ut scripturæ quæ diem & annum evidentè habuerint expressum, atque secundum legis ordinem conscriptæ esse noscuntur, omnes habent in perpetuum stabilem firmitatem. Ob hoc igitur ego Gauzfredus gratia Dei Comes hanc scripturam condere iubeo, per quam omnibus fidelibus sanctæ Dei Ecclesiæ tam presentibus quam futuris promulgare cupio quia Heldericus Abba ex cænobio beatissimi Petri regniq; atheri clavigeri, qui situs est in comitatu Petralatense, in monte quem nuncupant Rodas, unâ cum consensu & voluntate atque iussione mea adit conspectibus Domni Ludovici Regis, ejusque deprecans clementiam ut quandam piscationem, id est, ipsum stagnum de Castilione cum tribus insulis sibi adjacentibus, quarum una vocatur Vduagro, altera verò Foniliaria, tertia autem Savarto, ob amorem nostri redemptoris prædicto cænobio conferret. Venerandus itaque Rex præcibus præfati Abbatis acquievit, & prædictam piscationem vel stagnum cum insulis prænomiatis sibi adjacentibus, & cum affrontationibus quæ in suo resonant præcepto, præfato cænobio perpetim habiturum contradidit. Et ut hæc conlatio vel donatio firmior & inviolabilis ab omnibus hominibus teneretur, per præceptum celsitudinis suæ roborare curavit. His itaque gestis, præscriptus Abba annuente gubernatione divina ad præfatum cænobium cum gaudio renavit. Et ex illo jam tempore prælibatus Abba & congregatio præscripti cænobij iamdictam piscationem vel stagnum dominare volebant. Sed quidam homo Adalbertus nomine proaciter illis hoc contendeat. Providente igitur potestate divina prælibatus Guisfredus gratia Dei Comes filiusque ejus Suniarius religiosissimus Episcopus ad solemnitatem beatissimi Petri ad Ecclesiam quæ est in præfato loco sita orationis causâ simulque conveniunt. Illic igitur cum Arnulfo sanctæ sedis Gerundensis inclito Episcopo & cætera honorum Clericorum honorumque laicorum simul residentes, in eorum denique præsentia proclamavit se præscriptus Abba & congregatio præfati cænobij quod piscationem vel stagnum quod præscriptus Comes vel filius ejus Suniarius venerandus Episcopus per eorum mercedem ibidem concesserant, & per præceptum regie dignitatis possidere debebant, prænomiatus Adalbertus proaciter illis eam contendeat. Lecta est igitur illic auctoritas regia. Omnes unanimiter tam præmemoratus Comes quam prædicti Episcopi omnisque cætera Clericorum vel laicorum omnes pariter eam conlaudaverunt una voce dicentes quia prædicta piscatio vel stagnum in potestate præfate Ecclesiæ deberet consistere. Memoratus itaque Comes filiusque ejus Suniarius, auctore consilio tantorum bonorum hominum, in præsentia Domni Arnulfi Episcopi, Vviberti Archidiaconi,

An. 944.
Ex charta
Iohannis Petri
Rodensis.

Hacfredi iridem Archidiaconi, VVigoni Subdiaconi, Adalberti Presbyteri, Ramonis Presbyteri, Amalici Diaconi, Atmerici Levitæ, Blanderici Sacrificæ, necnon & laicorum præsentia, Auruconi Rosolionensis Vicecomitis, Adalberti Impuritanensis Vicecomitis, sive in præsentia Gauzfredi, Benconi, Reinardi, Olibani, Atoni, Vndilani, & aliorum ceterorumque multorum bonorum hominum qui cum ipsis ibidem aderant, in eorum supradictorum, ut dictum est, præsentia prædictus Comes vel filius ejus Sumariis prædictam pacificationem vel stagnum in potestate sancti Petri simul adintegrum tradiderunt, sub isto videlicet ordine ut quicquid deinceps præscriptus Abba & successores sui cunctaque congregatio ibidem Deo sub regula almi patris Benedicti militantes agere vel definire voluerint, in eorum consistat arbitrio, sine alicujus minoracione vel contradicione. Et ut hæc consilio firmior ab omnibus hominibus teneretur, manu propria prædictus Comes vel ejus filius Sumariis venerandus Episcopus uterque subter firmaverunt, & bonis hominibus ut eam roborarent petierunt. Exarata est igitur hæc scriptura cessionis vel conlaudationis die pridie Nonarum Augusti anno dominicæ trabecationis DCCCCLXXIII. Indictione XI. anno videlicet XII. Francorum Rege Lothario regnante. Signum Gauzfredi gratia Dei Comes. Signum Borrellus gratia Dei Comes. Signum Miro gratia Dei Episcopus. Signum Sumariis Episcopus. Signum Arnulfus sanctæ sedis Ierundenfis Episcopus.

CXLIII.

Cambium inter Iohannem Episcopum Pinnensem & Casariensem Abbatem Adam de duabus curiis Saliano & Sulfiano.

An. 969.
Ex chartulario monasterij Casariensis.

IN Dei nomine, Ab incarnatione Domini nostri DCCCCLXXIII. Ortone gratia Dei & divina ordinante providentia & Ortone filio ejus Imperatoribus Augustissimis, anno Imperij Domini Ortonis Deo propitio V. & Ortonis filij ejus Deo propitio II. mense Octobri per Indictionem XIIII. Ideo constat me Iohannem sanctæ sedis Pinnensis Ecclesiæ Episcopum de episcopio sancti Maximi, quod situm est infra muros civitatis Pinnensis, unaque per voluntatem & consentientibus mihi primaris sacerdotibus vel Canonici qui præordinati sunt in officio supradictæ sanctæ sedis, commutasse atque cambiavi tecum Domino Adam Abbate de monasterio sanctæ Trinitatis, quod situm est in insula Piscariæ, in locum qui nominatur Casa aurea, ubi corpus sancti Clementis reconditum est, eo quod in pristina lege institutum est à Domino Astulpho Rege ut Pontifices & Abbates licentiam haberent commutationem facere. Et iterum Dominus Ludovicus Imperator in sua capitula affixit ut ubi ex utraque parte ecclesiasticum fuisset, rectores earundem Ecclesiarum, si se familiariter pacificare velint, licentiam habeant. Ideo igitur ego qui supra Iohannes Episcopus in Tom. II.

Lib. 3. lex.
Longobard. tit. 10. c. 1.
Lib. 4. Capitular. c. 23.

hac commutatione familiariter pacificationem facio tecum prænominato Domino Adam Abbate de re juris proprietatis sancti nostri episcopij in territorio Pinnensi, id est, integra ipsa curte nostra de Saliano, cum ipsa Ecclesia sancti Rustici, & cum omni integra pertinentia de ipsa jamdicta curte, cum calis, terris, & vineis, cum pomis & arboribus suis, seu cum omnibus que super se vel infra se habentur, cum aquis & ulu aquarum vel decursibus ejus, cultis vel incultis, campis & silvis, ripis & ripinis, omnia & in omnibus que ad ipsam jamdictam curtem & prædictam Ecclesiam sancti Rustici pertinent vel pertinere debent, sicut supra legitur. Et sunt ipse res per singulas petias mensurate insimul modiorum trecentorum, & sunt infra fines sine Tricalio de Galifiano & sine via que pergit ab ipso supradicto Tricalio quomodo pergit ab Assianello, quomodo venit usque ad fluvium Maone & sine fluvio Gomanio & sine ipsa via que pergit à Leguniano quomodo venit ad ipsum vadum de illo lavandario in fluvio Gomanio. Et si amplius fuerint res nostri episcopij infra præscriptas fines, ad manus nostras vel ad nostram Ecclesiam nullam exinde fecimus reservationem vel exceptionem, sed in integrum & in omnibus in hac commutatione seu familiaritatis pacificatione sic dedi ego qui supra Iohannes Episcopus tibi Domino Adam Abbati ad proprietatem præscripti sancti vestri monasterij. In quo recepi ego qui supra Iohannes Episcopus à te præscripto Adam Abbate de re juris sancti vestri monasterij, id est, integram ipsam curtem de Sulfiano cum ipsa Ecclesia sanctæ Mariæ & cum omnia integra pertinentia de ipsa jamdicta curte & de supra scripta Ecclesia, cum calis, terris, vineis, campis & silvis, rivis cum aquis seu aquarum decursibus, cum pomis & arboribus suis, seu cum omnibus que super se vel infra se habentur que ad ipsam præscriptam curtem & Ecclesiam pertinent vel pertinere videntur infra fines sine Tricalio de sancto Pancratio & rigo de Severiano & sine rigo de VValdo sine fluvio Tabe & sine fluvio Fine & sine inter Sulfiano & Cicle. Et sunt ipse præscriptæ res per singula mensurate petiæ insimul modiorum trecentorum. Et si amplius fuerint ipse præscriptæ res infra prænominatas fines ad ipsam jamdictam curtem & Ecclesiam pertinentes, ad manus vestras nec ad partem vestræ Ecclesiæ nullam exinde fecisti reservationem nec exceptionem, sed in integrum & in omnibus recepi ego Iohannes Episcopus ad proprietatem sanctæ nostræ Ecclesiæ possidendam. Et quando ista commutatio facta fuit, super ambarum rerum interfuerunt de parte mea Pontificis fuit Missus VValbertus iudex, & cum eo fuerunt tres boni & veraces homines, quorum nomina sunt Iohannes & Adelbertus & Leo, qui viderunt & extimaverunt quod similes, & æquales erant ipse præscriptæ res quas ego Iohannes Episcopus tibi Domino Adam Abbate ad partem nostri episcopij recepi. Similiter & similes & æquales erant ipse præscriptæ res quas ego Iohannes Episcopus tibi Domino Adam Abbati ad partem vestræ Ecclesiæ tradidi & dedi in hac commutatione seu familiaritatis pacificatione. Et hoc repromitto

EEccc ij